

Le Conseil a approuvé les modifications de pure forme proposées par la Commission.

L'ensemble du projet de décret, mis aux voix, a été approuvé à l'unanimité.

Bruxelles, le 21 décembre 1951.

Le Conseiller-Rapporteur,

L'Auditeur,

NORBERT LAUDE.

M. VAN HECKE.

Brussel, 21 December 1951.

Het Raadslid-Verslaggever,

De Auditeur,

M. VAN HECKE.

Décret sur les servitudes relatives aux eaux souterraines, aux eaux des lacs et des cours d'eau, ainsi qu'à leur usage.

BAUDOUIN,
ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Vu l'avis émis par le Conseil Colonial en sa séance du 30 novembre 1951;

Sur la proposition de Notre Ministre des Colonies;

Nous AVONS DÉCRÉTÉ ET DÉCRÉTONS :

CHAPITRE I.

Des servitudes.

SECTION I.

Des servitudes naturelles.

ARTICLE 1.

Les fonds inférieurs sont assujettis envers ceux qui sont plus élevés, à recevoir les eaux qui en découlent naturel-

De Raad heeft de wijzigingen goed-gekeurd die de Commissie voorstelt en die enkel de vorm betreffen.

Het gehele ontwerp van decreet werd in stemming gebracht en eenparig goed-gekeurd.

Brussel, 21 December 1951.

Het Raadslid-Verslaggever,

De Auditeur,

M. VAN HECKE.

Decreet op de erfdienstbaarheden betreffende de ondergrondse wateren, de wateren der meren en der waterlopen alsook betreffende het gebruik er van.

BOUDEWIJN,
KONING DER BELGEN,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, HEIL.

Gelet op het advies, door de Koloniale Raad in zijn vergadering van 30 November 1951 uitgebracht :

Op de voordracht van Onze Minister van Koloniën;

HEBBEN WIJ GEDECREEERD EN DECRETEREN WIJ :

HOOFDSTUK I.

Erfdienstbaarheden.

AFDELING I.

Natuurlijke erfdienstbaarheden.

ARTIKEL 1.

De lager liggende erven zijn gehouden, tegenover de hoger liggende, het water te ontvangen dat van deze, na-

lement, sans que la main de l'homme y ait contribué.

Le propriétaire inférieur ne peut éléver d'obstacle qui empêche cet écoulement.

Le propriétaire supérieur ne peut rien faire qui agrave la servitude du fonds inférieur.

Lorsque par des sondages ou des travaux souterrains, un propriétaire fait surgir des eaux dans son fonds, les propriétaires des fonds inférieurs doivent les recevoir; mais ils ont droit à une indemnité en cas de dommage résultant de leur écoulement.

SECTION II.

Des servitudes légales.

ART. 2.

Toute personne peut, pour évacuer les eaux se trouvant sur son fonds les conduire souterrainement ou à ciel ouvert à travers les terrains qui séparent ce fonds d'un lac, d'un cours d'eau ou de toute autre voie d'écoulement. Ce droit lui appartient même si l'évacuation des eaux peut se faire sans traverser les fonds de tiers, pourvu qu'en l'utilisant, le résultat soit plus efficace.

ART. 3.

Si le passage peut se faire par des domaines différents, on choisira celui où il se fera avec le moins de dommage, sinon avec le plus de facilité.

ART. 4.

Les occupants des fonds voisins ou traversés ont la faculté de se servir des travaux faits en vertu de l'article 2. Ils supportent dans ce cas :

1e une part proportionnelle du coût des travaux dont ils profitent;

tuurlijkerwijze, buiten's mensen toedoen afloop.

De lager liggende eigenaar mag geen hinderpaal opwerpen, waardoor die afloop wordt verhindert.

De hoger liggende eigenaar mag niets doen waardoor de erfdiestbaarheid van het lager liggend erf wordt verzwaard.

Wanneer de eigenaar door peilingen of door ondergrondse werken in zijn erf water doet opwellen, zijn de eigenaars van de lager liggende erven gehouden dat te ontvangen; zij hebben echter recht op een vergoeding wanneer door de afloop er van schade wordt veroorzaakt.

AFDELING II.

Wettelijke erfdiestbaarheden.

ART. 2.

Een ieder kan om de wateren welke zich op zijn erf bevinden af te voeren ze onder de grond of in de open lucht door de gronden leiden, welke dat erf van een meer, van een waterloop of van elke andere afwateringsweg scheiden. Dit recht behoort hem toe, zelfs indien de afvoer van de wateren kan geschieden zonder het erf van derden te doorsnijden, op voorwaarde dat het gebruik van dat recht een doeltreffender resultaat oplevert.

ART. 3.

Indien de doorloop door verschillende domeinen kan geschieden dan kiest men het domein waar het met de minste schade, zo niet met het grootste gemak geschieft.

ART. 4.

De personen, die de naburige of doorsneden erven in bezit hebben, hebben het recht de krachtens artikel 2 uitgevoerde werken te gebruiken. In dit geval zijn te hunnen laste :

1e een evenredig deel van de koste der werken waar zij voordeel uit trekken;

2° les dépenses résultant des modifications et agrandissements que l'exercice de cette faculté peut rendre nécessaire;

3° pour l'avenir, une part proportionnelle dans l'entretien des travaux.

ART. 5.

Les servitudes ci-après peuvent être exercées par toute personne qui a le droit d'user de l'eau ou d'occuper le lit d'un lac ou d'un cours d'eau : la servitude d'appui, la servitude de réservoir, la servitude de canalisation.

Ces servitudes sont d'utilité publique lorsque le droit dont elles permettent l'exercice a fait l'objet d'une concession déclarée d'utilité publique, où lorsqu'elles sont exercées par une association d'utilité publique prévue par l'article 25 du présent décret. Elles sont d'utilité privée dans tous les autres cas.

Les servitudes d'utilité publique ne sont régies par les dispositions de la présente section que pour autant que les décrets et ordonnances organisant ces servitudes n'y dérogent pas.

ART. 6.

La servitude d'appui comporte le droit d'appuyer un barrage ou une digue sur le terrain adjacent à un lac ou à un cours d'eau.

Le propriétaire ou l'occupant du fonds servant peut être admis, sauf s'il s'agit d'une servitude d'utilité publique, à se servir du barrage ou de la digue. Dans ce cas, il contribue aux frais d'établissement, d'entretien et de surveillance de ces travaux, proportionnellement à l'utilité qu'il en retire.

Si l'usage commun n'est réclamé qu'après l'achèvement des travaux, il de-

2° de uitgaven welke voortvloeien uit de wijzigingen en vergrotingen welke de uitoefening van dat recht kan noodzakelijk maken;

3° voor de toekomst, een evenredig deel in de onderhoudskosten van de werken.

ART. 5.

Een ieder die het recht heeft het water te gebruiken of de bedding van een meer of van een waterloop in bezit te nemen, kan de hierna volgende erf-dienstbaarheden uitoefenen : de erf-dienstbaarheid van steun, de erf-dienstbaarheid van reservoir, de erf-dienstbaarheid van kanalisatie.

Deze erf-dienstbaarheden zijn van openbaar nut, wanneer het recht waarvan zij de uitoefening toelaten, het voorwerp heeft uitgemaakt van een van openbaar nut verklaarde concessie of wanneer zij door een vereniging van openbaar nut, zoals bepaald in artikel 25 van dit decreet, worden uitgeoefend. In al de andere gevallen zijn zij van privaat nut.

Op de erf-dienstbaarheden van openbaar nut zijn de bepalingen van deze afdeling enkel van toepassing, in zover de decreten en ordonnantiën die deze erf-dienstbaarheden tot stand brengen, er niet van afwijken.

ART. 6.

De erf-dienstbaarheid van steun brengt het recht mee één stuwdam of een dijk te doen steunen op de grond die aan een meer of aan een waterloop paalt.

Behalve wanneer het een erf-dienstbaarheid van openbaar nut betreft, kan de eigenaar of de bezitter van het dienstbaar erf het gebruik bekomen van de stuwdam of van de dijk. In dit geval draagt hij bij in de kosten van het tot stand brengen en onderhouden van en toezicht op deze werken, in verhouding tot het nut dat hij er uittrekt.

Indien het gemeenschappelijk gebruik eerst wordt gevorderd nadat de werken

vra supporter seul l'excédent des dépenses auxquelles donneront lieu les changements à faire au barrage ou à la digue.

ART. 7.

La servitude de réservoir comporte le droit de submerger le terrain appartenant à autrui au moyen d'un barrage, d'une digue ou de tous autres ouvrages d'art.

Les alinéas 2 et 3 de l'article 6 sont applicables en cas de servitude de réservoir.

ART. 8.

La servitude de canalisation comporte le droit d'établir sur le terrain d'autrui, des ouvrages d'art en vue d'amener ou d'évacuer des eaux superficielles ou souterraines ainsi que le droit d'élargir, d'étendre, d agrandir ou d'utiliser à ces fins de quelque façon que ce soit, un ouvrage préexistant.

Si le passage peut se faire par des domaines différents, on choisira celui où il se fait avec le moins de dommage, sinon avec le plus de facilité.

L'évacuation des eaux doit se faire de façon à ne pas porter préjudice à la salubrité publique, à la santé des animaux, à la fertilité ou à la conservation des terrains traversés.

Les occupants des fonds voisins ou traversés ont la faculté de se servir des travaux faits en vertu du présent article, en se conformant aux conditions prévues à l'article 4.

ART. 9.

Les servitudes prévues dans la présente section comportent accessoirement, le droit d'accès et de passage sur les fonds servants et intermédiaires dans le but de construire, de surveiller et d'en-treténir, les ouvrages d'art.

voltooid zijn, moeten zij alleen de verdere uitgaven dragen waartoe de veranderingen aan de stuwdam of aan de dijk aanleiding geven.

ART. 7.

De erfdiestbaarheid van reservoir brengt het recht mee de aan anderen toebehorende grond door middel van een stuwdam, van een dijk of van alle andere kunstwerken te doen overstroomen.

In geval van erfdiestbaarheid van reservoir, zijn tweede en derde lid van artikel 6 van toepassing.

ART. 8.

De erfdiestbaarheid van kanalisatie brengt het recht mee op andermans grond kunstwerken te bouwen om bovengrondse of ondergrondse wateren aan te voeren of af te voeren, alsmede het recht om, op welke wijze ook, een reeds bestaande werk te dien einde te verbreden, te verlengen, te vergroten of te gebruiken.

Indien de doorloop door verschillende domeinen kan geschieden, dan kiest men het domein waar het met de minste schade, zoniet met het grootste gemak geschiedt.

De afvoer van het water moet geschieden zonder de volksgezondheid, de gezondheid van de dieren, de vruchtbaarheid of het behoud van de doorsneden gronden te schaden.

De bezitters van de naburige of doorsneden erven hebben het recht de krachtnaam dit artikel gemaakte werken te gebruiken, mits zij zich gedragen naar de in artikel 4 bepaalde voorwaarden.

ART. 9.

De in deze afdeling bepaalde erfdiestbaarheden brengen op bijkomende wijze mee, het recht van toegang op en van overgang over de dienstbare en tussenliggende erven, met het doel de kunstwerken te bouwen, te bewaken en te onderhouden.

Elles comportent aussi le droit d'extraire des pierres, du sable, de la terre, du gravier ou de l'argile du fonds servant, en vue de construire, entretenir ou réparer les ouvrages d'art. Toutefois, ces matériaux ne peuvent être pris à moins de 100 mètres des lieux prévus à l'article 15, des chantiers d'exploitation minière, des carrières et des plantations.

En outre, les servitudes susdites comportent le droit de déposer des déblais sur les bords des canaux ainsi qu'aux environs des ouvrages d'art.

ART. 10.

La servitude active confère le droit d'exécuter tous les travaux nécessaires pour en user ainsi que pour la conserver; la servitude passive astreint à accorder tout ce qui est nécessaire pour en permettre l'usage.

ART. 11.

Le bénéficiaire d'une servitude prévue dans la présente section est tenu d'exécuter les travaux de manière à causer le moins de gêne et de nuisance possible au fonds servant.

ART. 12.

Si l'héritage pour lequel la servitude a été établie vient à être divisé, les servitudes prévues à la présente section restent dues pour chaque portion, sans néanmoins que la condition du fonds assujetti soit aggravée.

ART. 13.

Le propriétaire ou l'occupant du fonds servant ne peut rien faire qui tende à diminuer l'usage de la servitude ou à la rendre plus incommode.

Ainsi il ne peut changer l'état des lieux ni transporter l'exercice de la servitude dans un endroit différent de celui où elle a été primitivement assignée.

Zij brengen ook het recht mee steen, zand, aarde, grint of klei uit het dienstbaar erf op te delven, met het doel de kunstwerken te bouwen, te onderhouden of te herstellen. Deze materialen mogen echter niet worden genomen op een afstand van minder dan 100 meter van de in artikel 15 bedoelde plaatsen, van de mijnbouwondernemingen, van de groeven en plantages.

Bovendien brengen voormelde erf-dienstbaarheden het recht mee uitgraven aarde op de boorden van de kanalen alsmede nabij de kunstwerken te storten.

ART. 10.

De actieve erfdienstbaarheid geeft het recht al de werken uit te voeren welke tot het gebruik en tot het behoud er van nodig zijn; de passieve erfdienstbaarheid verplicht alles toe te staan wat nodig is, om het gebruik er van toe te laten.

ART. 11.

Degene, die door een in deze afdeling bepaalde erfdienstbaarheid is begunstigd, is er toe gehouden de werken derwijze uit te voeren dat hij het dienstbaar erf zo weinig mogelijk hindert en schaadt.

ART. 12.

Indien het erf, waarvoor de erfdienstbaarheid werd gevestigd, verdeeld wordt, blijven de in deze afdeling bepaalde erfdienstbaarheden verschuldigd voor elk gedeelte, zonder dat nochtans de toestand van het dienstbaar erf mag verzwaard worden.

ART. 13.

De eigenaar of de bezitter van het dienstbaar erf, mag niets doen dat er toe strekken zou het gebruik van de erfdienstbaarheid te verminderen of ongemakkelijk te maken.

Aldus mag hij de gesteldheid van de plaats niet veranderen, noch de uitoefening van de erfdienstbaarheid verleggen naar een andere plaats dan deze waar de erfdienstbaarheid oorspronkelijk werd aangewezen.

Si cette assignation primitive était devenue plus onéreuse au propriétaire ou à l'occupant du fonds servant ou si elle l'empêchait d'y faire des réparations avantageuses, il pourrait offrir au propriétaire de l'autre fonds un endroit aussi commode pour l'exercice de ses droits, et celui-ci ne pourrait pas le refuser.

ART. 14.

Le bénéficiaire d'une servitude prévue à la présente section ne peut en user que suivant ce qui y est prescrit, sans pouvoir faire, ni dans le fonds servant, ni dans le fonds dominant, de changement qui agrave la condition du premier.

ART. 15.

Les servitudes prévues dans la présente section peuvent s'établir tant sur des terres appartenant au domaine privé de la Colonie et sur des terres indigènes que sur celles faisant l'objet d'un droit réel enregistré.

Elles ne peuvent grever les terres faisant partie du domaine public de la Colonie. Toutefois dans des cas particuliers, le gouverneur de province peut en autoriser l'exercice sur ces terres, à titre précaire et révocable. Il détermine les conditions auxquelles l'autorisation est soumise.

Sont exclus des servitudes précitées, les bâtiments, cours, jardins, parcs et enclos sis dans un rayon de cinquante mètres des habitations en matériaux durables, ainsi que les circonscriptions urbaines, les camps en matériaux durables, les villages, les cités indigènes et les centres extra-coutumiers.

ART. 16.

Les servitudes légales ne peuvent être exercées que moyennant une juste in-

Indien die oorspronkelijke aanwijzing voor de eigenaar of voor de bezitter van het dienstbaar erf meer bezwarend mocht geworden zijn of indien zij hem verhinderde er voordelige herstellingen aan te doen, dan zou hij de eigenaar van het ander erf een plaats kunnen aanbieden, welke tot de uitoefening van zijn rechten even gemakkelijk is en deze laatste zou zulks niet mogen afwijzen.

ART. 14.

Degene, die door een in deze afdeling bepaalde erfdiestbaarheid is begunstigd, mag daarvan slechts gebruik maken overeenkomstig wat er in voorgescreven is, zonder noch aan het dienstbaar erf, noch aan het heersend erf een verandering te mogen aanbrengen waardoor de toestand van het eerstgenoemde zou verzaard worden.

ART. 15.

De in deze afdeling bepaalde erfdiestbaarheden kunnen zowel op de gronden welke tot het privaat domein van de Kolonie behoren en op de inlandse gronden, als op degene welke het voorwerp uitmaken van een geregistreerd zakelijk recht, worden gevestigd.

Zij kunnen de gronden welke deel uitmaken van het openbaar domein der Kolonie niet bezwaren. In bijzondere gevallen echter, kan de provinciegouverneur voor de uitoefening er van op deze gronden machtiging verlenen, welke onbestendig en herroepelijk is. Hij bepaalt de voorwaarden waaraan de machtiging onderworpen is.

Zijn uit voormalde erfdiestbaarheden uitgesloten, de gebouwen, binnenplaatsen, tuinen, parken en omheinde plaatsen binnen een kring van vijftig meter rond de woningen uit duurzame materialen opgetrokken, alsmede de stadsgebieden, de kampen bestaande uit duurzame materialen, de inlandersdorpen en -wijken en de buitengewoonterechtelijke centra.

ART. 16.

De wettelijke erfdiestbaarheden kunnen enkel worden uitgeoefend tegen een

demnité, supportée par chacune des personnes utilisant les ouvrages d'art dans la proportion de l'utilité qu'elle en retire.

L'indemnité peut prendre la forme d'annuités.

ART. 17.

Les servitudes prévues dans la présente section se réalisent par contrat authentique ou par jugement.

L'exercice ne pourra en être réclamé au fonds servant tant que le bénéficiaire n'en aura pas requis l'inscription au document situant les sources, les lacs et les cours d'eau.

ART. 18.

Le contrat mentionne :

a) suivant le cas :

1° l'endroit où sera appuyé la digue ou le barrage;

2° l'endroit où le réservoir sera établi et les surfaces qui seront vraisemblablement submergées;

3° la ligne de passage des drains, canaux et conduites d'eau;

b) dans tous les cas :

1° les quantités approximatives de matériaux qui seront prélevées sur le fonds servant;

2° les endroits où s'exerceront les droits d'accès et de passage;

3° les emprises des ouvrages nécessaires pour l'exercice et la conservation du droit d'usage de l'eau;

4° la durée de la servitude;

5° les indemnités, leur répartition et les modes de paiement.

billijke vergoeding ten laste van een ieder, die de kunstwerken gebruikt, in verhouding tot het nut dat hij er uit trekt.

De vergoeding kan de vorm van annuiteiten aannemen.

ART. 17.

De in deze afdeling bepaalde erfbaarheden worden gevestigd bij authentiek contract of bij vonnis.

De uitoefening er van kan aan het dienbaar erf enkel worden gevraagd nadat de begunstigde de inschrijving er van heeft gevorderd in het document dat de ligging van de bronnen, meren en waterlopen aangeeft.

ART. 18.

Het contract vermeldt :

a) volgens het geval :

1° de plaats waarop de dijk of de stuwdam zal steunen;

2° de plaats waar de reservoir zal aangelegd worden en de oppervlakten die waarschijnlijk zullen overstroomd worden;

3° de lijn waarlangs de draineergreppels, kanalen en waterleidingen zullen lopen;

b) in al de gevallen :

1° de bij benadering bepaalde hoeveelheid materialen welke op het dienbaar erf zullen genomen worden;

2° de plaatsen waar de rechten van toegang en van overgang zullen uitgevoerd worden;

3° de plaats, ingenomen door de werken welke nodig zijn voor de uitoefening en het behoud van het recht van gebruik van het water;

4° de duur van de erfbaarheid;

5° de vergoedingen, verdeling er van en wijze van betaling.

ART. 19.

A défaut d'accord entre les parties, le Tribunal de première instance peut, sur assignation de la plus diligente d'entre elles, autoriser l'exercice de la servitude.

Dans ce cas, il en déterminera les modalités prévues à l'article 18 et peut en outre le soumettre aux conditions qu'il juge équitables.

L'assignation est notifiée à toutes les personnes exerçant sur les fonds intéressés un droit réel ou un droit de location ayant date certaine, de façon à leur permettre d'intervenir dans l'instance.

Lorsque la servitude a un caractère d'utilité publique elle ne peut être refusée par le tribunal que si elle n'entre pas dans les prévisions de l'acte qui la réglemente.

Au cas où elle a un caractère d'utilité privée, elle ne peut être refusée que :

1° si elle n'entre pas dans les prévisions du présent décret;

2° si le projet en vue duquel elle est demandée peut être mieux réalisé d'une autre manière;

3° si le projet en vue duquel elle est demandée ne présente pas une utilité suffisante;

4° si les travaux en vue sont de nature à entraver le développement agricole, minier ou économique de la région;

5° si les dommages qui résulteront des travaux en vue sont plus grands que les bénéfices qu'on peut en attendre.

ART. 20.

Lorsque l'exécution des travaux nécessaire à l'exercice de la servitude prive

ART. 19.

Ingeval partijen niet akkoord gaan kan de rechtbank van eerste aanleg, op dagvaarding van de meest gerede partij, machtiging verlenen om de erf-dienstbaarheid uit te oefenen.

In dit geval bepaalt zij de in artikel 18 omschreven voorwaarden er van, en kan zij de erf-dienstbaarheid onderwerpen aan de voorwaarden welke zij blijk acht.

De dagvaarding wordt betekend aan al de personen, die op de betrokken erven een zakelijk recht uitoefenen of een recht van huur met vaste datum, zodat zij in het geding kunnen tussenkomen.

De rechtbank kan de erf-dienstbaarheid met karakter van openbaar nut slechts weigeren wanneer deze niet onder de bepalingen valt van de akte die ze regelt.

Ingeval de erf-dienstbaarheid het karakter van privaat nut heeft, kan zij slechts worden geweigerd indien :

1° zij niet onder de bepalingen van dit decreet valt;

2° het ontwerp met het oog waarop zij wordt aangevraagd, beter op een andere wijze kan worden verwezenlijkt;

3° het ontwerp met het oog waarop zij wordt aangevraagd geen voldoende nut biedt;

4° de ontworpen werken van dien aard zijn dat zij de ontwikkeling van de landbouw, van de mijnbouw of van de economie der streek belemmeren;

5° de schade, welke door de ontworpen werken zal veroorzaakt worden, groter is dan het voordeel dat men er van kan verwachten.

ART. 20.

Wanneer de uitvoering van de werken, welke nodig zijn voor de uitoefe-

le propriétaire ou l'occupant du fonds servant de la jouissance de ce fonds au delà d'une année, ou lorsqu'après les travaux le fonds n'est plus propre à l'usage auquel il était destiné, son propriétaire ainsi que les indigènes ayant des droits sur ce fonds peuvent en exiger l'acquisition par le ou les bénéficiaires de la servitude.

Sauf accord avec les intéressés, ces bénéficiaires paieront la valeur du sol au moment du commencement des travaux augmentée d'un cinquième, sans préjudice des autres indemnités destinées à réparer le dommage causé antérieurement à l'achat du terrain.

En cas de pluralité de bénéficiaires, chacun paiera une part proportionnelle à l'utilité qu'il retire de la servitude.

La superficie du terrain à acquérir, ainsi que les sommes revenant aux propriétaires et aux occupants, comme la contribution proportionnelle de chaque bénéficiaire s'ils sont plusieurs, sont en cas de désaccord, fixées par les tribunaux sans que pendant l'instance, les travaux soient suspendus ni l'exercice de la servitude entravé ou interrompu.

ART. 21.

Les servitudes prévues par la présente section s'éteignent :

1° par la réunion dans une même main du fonds servant et du fonds dominant ;

2° par extinction du droit dont la servitude permet l'exercice ;

ning van de erfdeienbaarheid, de eigenaar of de bezitter van het dienstbaar erf voor meer dan een jaar van het genot van dit erf beroeft, of wanneer nadat de werken uitgevoerd zijn, het erf niet meer geschikt is voor het gebruik waarover het bestemd was, kunnen de eigenaar van dit erf of de inlanders die rechten hebben op dat erf, eisen dat degene of degenen die door de erfdeienbaarheid wordt of worden begünstigd dat erf aankopen.

Behalve wanneer met de betrokkenen een akkoord bestaat, betalen deze begünstigen de waarde welke de grond heeft wanneer de werken werden begonnen, deze waarde met een vijfde vermeerderd zijnde, onvermindert de andere vergoedingen bestemd om de schade te dekken welke voor de aankoop van de grond werden aangebracht.

Ingeval er verscheidene begünstigen zijn, betaalt ieder een deel in verhouding tot het nut dat hij uit de erfdeienbaarheid trekt.

De oppervlakte van de aan te kopen grond alsmede het bedrag dat aan de eigenaars en aan de bezitters toekomt, alsook de evenredige bijdrage van iedere begünstigde, indien er verscheidene zijn, worden, bij gebreke van akkoord, door de rechtbanken bepaald, met dien verstande dat, tijdens het geding, de werken niet worden geschorst, noch de uitoefening van de erfdeienbaarheid belemmerd of onderbroken.

ART. 21.

De in deze afdeling bepaalde erfdeienbaarheden gaan te niet :

1° door de vereniging van het dienstbaar erf en van het heersend erf in een zelfde hand ;

2° door het tenietgaan van het recht dat krachtens de erfdeienbaarheid kan uitgeoefend worden ;

3° par la réalisation de la condition résolutoire ou l'arrivée du terme;

4° par la renonciation expresse ou tacite faite par le propriétaire du fonds dominant.

La renonciation sera présumée jusqu'à preuve contraire, si les travaux projetés n'ont pas été entamés dans un délai de trois ans à dater de l'inscription de la servitude au document situant les lacs et les cours d'eau, ou si, après avoir été commencés ils sont abandonnés pendant plus de trois ans.

ART. 22.

Sauf celles qui sont d'utilité publique, les servitudes prévues par la présente section se perdent par non-usages pendant une période ininterrompue de trois ans.

Ce délai ne commence à courir que du jour où il a été fait un acte contraire à la servitude.

ART. 23.

Le mode de la servitude s'éteint et se perd comme la servitude même et de la même manière.

ART. 24.

Si l'héritage en faveur duquel la servitude est établie appartient à plusieurs par indivis, la jouissance de l'un empêche la perte par non-usage à l'égard de tous.

Si parmi les copropriétaires il s'en trouve un, à l'égard duquel la renonciation ou le non-usage ne peuvent être invoqués, il aura conservé le droit de tous les autres.

3° door de vervulling van de ontbindende voorwaarde of door het verstrijken van de ontbindende termijn;

4° door uitdrukkelijke of stilzwijgende afstand van de eigenaar van het heersend erf.

De afstand wordt altijd vermoed tenzij het tegenbewijs wordt geleverd indien de ontworpen werken niet worden begonnen binnen een termijn van drie jaar, vanaf de datum van inschrijving der erfdeelbaarheid in het document dat de ligging van de meren en waterlopen, aangeeft, of indien, nadat de werken gedaan zijn, deze gedurende meer dan drie jaar worden stil gelegd.

ART. 22.

Behalve degene, welke van openbaar nut zijn, gaan de in deze afdeling bepaalde erfdeelbaarheden verloren door onbruik gedurende een ononderbroken tijdperk van drie jaar.

Deze termijn begint slechts te lopen van de dag dat een met de erfdeelbaarheid strijdige daad werd verricht.

ART. 23.

De wijze van gebruik van een erfdeelbaarheid gaat te niet en verloren zoals de erfdeelbaarheid zelf en op gelijke tred.

ART. 24.

Wanneer het erf ten behoeve waarvan de erfdeelbaarheid gevestigd is, aan verschillende eigenaars onverdeeld toebehoort, belet het genot van een onder hen, het verlies door onbruik ten opzichte van allen.

Indien er zich onder de medeeigenaars een bevindt tegen wie de afstand of het onbruik niet kunnen ingeroepen worden, heeft hij het recht van al de overigen bewaard.

CHAPITRE II.

Des associations locales.

ART. 25.

Les propriétaires ou occupants de terrains ainsi que les personnes ayant le droit de disposer de l'eau ou d'occuper le lit des lacs ou des cours d'eau dont dépend la mise en valeur de ces terrains, peuvent, dans le but d'assécher, d'irriguer, et de protéger les fonds contre les inondations, constituer une association.

Cette association jouira de la personnalité civile et pourra être déclarée d'utilité publique par le gouverneur général, même dans le cas où la concession d'usage de l'eau lui accordée n'a pas été elle-même déclarée d'utilité publique.

Les circonscriptions indigènes et les centres extra-coutumiers pourront en faire partie.

L'association établira librement ses statuts, tout en se conformant aux prescriptions qui seront prises par le gouverneur général.

ART. 26.

L'association exerce seule tous les droits et toutes les obligations de ses membres se rapportant à l'usage de l'eau et à l'occupation du lit des lacs et des cours d'eau.

ART. 27.

Les associations peuvent prendre relativement à leur objet, des règlements obligatoires pour leurs membres et leurs ayants droit.

ART. 28.

Le gouverneur général peut charger ces associations d'un service public et fixer les redevances qu'elles seront autorisées à percevoir pour la surveillance,

HOOFDSTUK II.

Plaatselijke Verenigingen.

ART. 25.

Met het oog op het droogleggen, het bewateren van de erven en het beschutten er van tegen overstromingen, kunnen de eigenaars of bezitters van gronden, alsmede de personen, die het recht hebben over het water te beschikken of de bedding in bezit te nemen van de meren of waterlopen, waarvan het productief maken van deze gronden afhangt, een vereniging oprichten.

Deze vereniging heeft rechtspersoonlijkheid en kan door de Gouverneur-Generaal van openbaar nut worden verklaard zelfs in het geval dat de haar verleende concessie van gebruik van het water zelf niet van openbaar nut werd verklaard.

De inlandse gebieden en de buitengewoonterechterlijke centra kunnen er deel van uitmaken.

De vereniging stelt haar statuten vrij op, met inachtneming echter van de voorschriften welke de Gouverneur-Generaal bepaalt.

ART. 26.

De vereniging oefent alleen al de rechten uit en neemt al de verplichtingen op zich van haar leden, in verband met het gebruik van het water en de bezittingen der bedding van de meren en waterlopen.

ART. 27.

In verband met hun doel, kunnen de verenigingen reglementen uitvaardigen, die bindend zijn voor haar leden en voor de rechthebbenden van deze laatsten.

ART. 28.

De Gouverneur-Generaal kan deze verenigingen belasten met een openbare dienst en de cijnen vaststellen, welke zij mits machtiging mogen heffen voor

l'entretien et l'utilisation des ouvrages dont elles prennent l'initiative ou dont elles assurent la gestion.

Disposition transitoire.

ART. 29.

Le présent décret ne porte pas atteinte aux droits de riveraineté dont l'usage remonte à une époque antérieure au 25 avril 1943 ni aux droits exercés après cette date en vertu du décret du 24 février 1943.

L'usage de ces droits ne peut avoir été interrompu pendant plus de trois ans, à moins qu'il soit prouvé par leur titulaire que le non-usage n'est pas dû à sa négligence ou à sa faute.

Dispositions générales.

ART. 30.

Le décret du 24 février 1943 sur le régime des eaux est abrogé.

ART. 31.

Le présent décret entre en vigueur au jour fixé par le gouverneur général.

- Donné à Bruxelles, le 6 mai 1952.

BAUDOUIN.

Par le Roi :

Le Ministre des Colonies,

A. DEQUAE.

de bewaking, het onderhoud en het be-nuttigen van de werken welke op haar initiatief werden gebouwd of waarvan zij het beheer hebben.

Overgangsbepaling.

ART. 29.

Dit decreet doet geen afbreuk aan de rechten van de aangelanden waarvan het gebruik van vóór 25 April 1943 dagte-kent, noch aan de rechten die, na deze datum, krachtens het decreet van 24 Februari 1943 worden uitgeoefend.

Het gebruik van deze rechten mag niet onderbroken zijn geworden gedurende meer dan drie jaar, tenzij de titularis bewijst dat het onbruik niet te wijten is aan zijn nalatigheid of aan zijn schuld.

Algemene Bepalingen.

ART. 30.

Het decreet van 24 Februari 1943 op het regime der wateren wordt opgeheven.

ART. 31.

Dit decreet treedt in werking op de dag welke de Gouverneur-Generaal bepaalt.

Gegeven te Brussel, de 6 Mei 1952.

Van Koningswege :

De Minister van Koloniën,